

Model kriterija za odabir operacija i pripadajućih metodologija Specifični cilj RSO2.5. Promicanje pristupa vodi i održivog gospodarenja vodama

1. SPECIFIČNI CILJ RSO2.5. Promicanje pristupa vodi i održivog gospodarenja vodama

Opis specifičnog cilja:

Specifični cilj obuhvaća ulaganja u sustav upravljanja vodama (vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda) s ciljem doprinosa postizanju usklađenosti s relevantnim EU direktivama za vodni sektor te u skladu s prioritetima definiranim u istima. Svi investicijski projekti u sustave javne vodoopskrbe i odvodnje proizlaze iz Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine Republike Hrvatske (Višegodišnji program). Investicijski prioriteti za sustave javne odvodnje prate redoslijed utvrđen u Tablici 2. Prioritizacija projekata odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda (izvadak u PRILOGU 1) koji je dio Detaljnog provedbenog plana Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. za pitanje prioritizacije projekata odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda i za pitanje amortizacije vodnokomunalne infrastrukture. Aglomeracije koje nisu identificirane na vrhu prioriteta bit će prihvatljive za financiranje pod uvjetom vrlo visoke razine spremnosti u slučaju da prioritetnije aglomeracije nisu spremne, odnosno mogu odmah krenuti u realizaciju (visoki stupanj riješenosti imovinskopravnih odnosa i pribavljene građevinske dozvole, izrađena projektna i natječajna dokumentacija te spremnost za pokretanje postupaka nabave). Prioriteti ulaganja u sustave javne vodoopskrbe (samostalni projekti ili projekti na području opsega aglomeracije) navedeni su u Tablici 47. Razvrstavanje projekata razvoja infrastrukture javne vodoopskrbe po prioritetnom redoslijedu (izvadak u PRILOGU II.) Višegodišnjeg programa.

a) Prihvatljive aktivnosti:

- Ulaganja u nove ili rekonstruirane/sanirane cjevovode sustava javne vodoopskrbe s ciljem osiguranja kvalitete i sigurnosti opskrbe vodom za ljudsku potrošnju, smanjenja gubitaka i povećanja stope priključenosti kućanstava.
- Ulaganja u uređaje za kondicioniranje vode za ljudsku potrošnju i uređaje za desalinizaciju (tamo gdje je to jedini način da se osigura opskrba pitkom vodom i/ili za najudaljenije regije)
- Ulaganja u nove ili modernizirane uređaje za pročišćavanje otpadnih voda uključujući postrojenja za obradu mulja
- Ulaganja u nove ili rekonstruirane/sanirane cjevovode sustava javne odvodnje
- Ulaganja u provedbu ne-infrastrukturnih ('mekih') mjera koje pridonose poboljšanju ukupnog upravljanja vodama, uključujući one navedene u Planu upravljanja vodnim područjima za postizanje zahtjeva ciljeva Okvirne direktive o vodama (ODV) (projektna studija, izrada projektne dokumentacije, monitoring, jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu projekta itd.)
- Ulaganja u smanjenje vodnih gubitaka u javnom vodoopskrbnom sustavu kroz operacije koje uključuju građevinske mjere (rekonstrukcija, sanacija) i ne-građevinske mjere (uvođenje nadzorno-kontrolnih sustava i geografsko-informacijskih sustava, ugradnja mjernih uređaja, mjere za unapređenje poslovanja)
- Ulaganja u mjere koje doprinose smanjenju rizika i povećanju sigurnosti vode za ljudsku potrošnju u javnim vodoopskrbnim sustavima (uključujući sigurnost informacijskih sustava javnih vodoopskrbnih operatera)
- Ulaganja u osiguranje alternativnih vodoopskrbnih izvora za veće aglomeracije i mogućnost povezivanja sustava za osiguranje sigurnosti vode

b) *Prihvatljivi prijavitelji/korisnici*

Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo, javni isporučitelji vodnih usluga (npr. poduzeća odgovorna za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda koja su osnovana i u vlasništvu lokalnih vlasti), Hrvatske vode

c) *Poveznica s relevantnim pokazateljima iz Programa*

Pokazatelji neposrednih rezultata:

RCO30 – Duljina novih ili konsolidiranih cijevi za povezivanje kućanstava na vodovodnu mrežu

RCO 31 – Duljina novoizgrađenih ili konsolidiranih odvodnih mreža

RCO 32 – Novi ili poboljšani kapacitet za pročišćavanje otpadnih voda

Pokazatelji rezultata:

RCR 41 – Stanovništvo priključeno na poboljšanu vodoopskrbnu mrežu

RCR 42 – Stanovništvo povezano barem na sekundarnu mrežu za pročišćavanje otpadnih voda

RCR 43 – Gubici vode u javnim vodovodnim sustavima

d) *Indikativni popis operacija¹*

- *<ukoliko je primjenjivo, umetnite sažetak operacija: navedite planirane sheme/projekte s njihovim odgovarajućim šiframa i nazivom, navedite očekivani datum početka postupka dodjele, indikativnu alokaciju, cilj postupka dodjele, indikativne prihvatljive aktivnosti, indikativne prihvatljive prijavitelje/korisnike, indikativne glavne vrste prihvatljivih izdataka >*
- U sklopu ovog specifičnog cilja planira se financirati završetak 9 velikih vodnih projekata (Dubrovnik, Ivanić-Grad, Kaštela-Trogir, Novi Vinodolski, Rijeka, Split-Solin, Varaždin, Velika Gorica i Zadar), koji će predstavljati oko 65% 21-27 EU/CF alokacije sredstava u okviru specifičnog cilja 2.5. Novi projekti koji će se financirati bit će odabrani prema prioritetu za postizanje usklađenosti s relevantnim EU direktivama za vodni sektor i spremnosti za provedbu. Javni isporučitelji vodnih usluga su, sukladno Zakonu o vodnim uslugama, tvrtke odgovorne za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda koje su osnovane od strane jedinica lokalne samouprave i u njihovom su vlasništvu te su kao takve jedini mogući prihvatljivi prijavitelji.

2. Popis kriterija odabira i prihvatljivosti

Nota Bene:

- *Ulaganja u okviru ovog specifičnog cilja za vode 2.5 odnose se na strateške infrastrukturne vodne projekte za koje postoji, u svakom pojedinačnom slučaju, po jedan unaprijed definiran prijavitelj (javni isporučitelj vodnih usluga) u skladu s relevantnim nacionalnim propisima i nacionalnim strateškim dokumentima, a s obzirom da će projekti biti predmet postupka izravne dodjele, usvajaju se samo kriteriji prihvatljivosti.*

---

¹ Popis planiranih operacija progresivno će se ažurirati tijekom provedbe Programa PCC 21-27 i predati JMC na znanje.

- *Također se planira financiranje 9 velikih infrastrukturnih vodnih projekata u okviru ovog specifičnog cilja (Dubrovnik, Ivanić-Grad, Kaštela-Trogir, Novi Vinodolski, Rijeka, Split-Solin, Varaždin, Velika Gorica i Zadar) koji u razdoblju 2021. -2027. predstavljaju drugu fazu operacija koje su prvobitno odabrane i koje su započele s provedbom u razdoblju 2014. – 2020. sukladno Uredbi (EU) br. 1303/2013. Za ove gore navedene velike infrastrukturne projekte, s obzirom na odredbe članka 118.a Uredbe (EU) br. 1060/2021, nema potrebe provoditi postupak dodjele, tj. nije potrebno primjenjivati kriterije odabira i/ili prihvatljivosti.*
- *Nove vodne projekte koji će se financirati odabrat će ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo u suradnji s Hrvatskim vodama kao pravnom osobom nadležnom za vodno gospodarstvo, prema prioritetu za postizanje usklađenosti s relevantnim EU direktivama za vodni sektor i spremnosti za provedbu.*

Kriteriji za odabir operacija osiguravaju da operacije (projekti) doprinose postizanju specifičnog cilja 2.v prioriteta 3. Programa za konkurentnost i koheziju, tj. promicanju pristupa vodi i održivog upravljanja vodama.

Kriteriji prihvatljivosti (KP) predstavljaju zahtjeve koje projektni prijedlozi moraju zadovoljiti kako bi bili prihvatljivi za financiranje iz Programa konkurentnosti i kohezije 2021.-2027. Republike Hrvatske. Isti se podnose u okviru ovog formata Odboru za praćenje (JMC).

1. Usklađenost operacije (projekta) s Programom i učinkovit doprinos postizanju specifičnih ciljeva Programa – u odnosu na odredbe tri elementa relevantnog SC 1. Intervencije fondova, 2. Pokazatelji, 3. Vrste intervencije, uključujući usklađenost s relevantnim strategijama na kojima se Program temelji;

- Opis usklađenosti projekta s Višegodišnjim programom gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine i s Planom upravljanja vodnim područjima 2027.
- Opis usklađenosti projekta s primjenjivim područjima intervencije: 063. Osiguravanje vode za ljudsku potrošnju (crpilišta, infrastruktura za obradu, skladištenje i distribuciju, mjere za povećanje učinkovitosti, opskrba pitkom vodom) u skladu s kriterijima učinkovitosti; 064. Vodno gospodarstvo i očuvanje vodnih resursa (uključujući upravljanje riječnim slivovima, specifične mjere za prilagodbu klimatskim promjenama, ponovnu upotrebu i smanjenje istjecanja); 065. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda; 066. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti
- Opis doprinosa projekta primjenjivim pokazateljima: RCO30 – Duljina novih ili konsolidiranih cijevi za povezivanje kućanstava na vodovodnu mrežu; RCO 31 – Duljina novoizgrađenih ili konsolidiranih odvodnih mreža; RCO 32 – Novi ili poboljšani kapacitet za pročišćavanje otpadnih voda; RCR 41 – Stanovništvo priključeno na poboljšanu vodoopskrbnu mrežu; RCR 42 – Stanovništvo povezano barem na sekundarnu mrežu za pročišćavanje otpadnih voda; RCR 43 – Gubici vode u javnim vodovodnim sustavima

2. Operacija (projekt) koja spada u opseg uvjeta koji omogućuje provedbu u skladu je s odgovarajućim strategijama planiranja i dokumentima utvrđenima za ispunjavanje tog uvjeta koji omogućuje provedbu;

- Opis usklađenosti projekta s Višegodišnjim programom gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine i s njegovim Detaljnim provedbenim planom za pitanje prioritizacije projekata odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda i za

pitanje amortizacije vodnokomunalne infrastrukture, na taj način ispunjavajući uvjet 2.5. *Ažurirano planiranje potrebnih ulaganja u sektore voda i otpadnih voda** (kako bi se izbjegla dvostruka provjera, usklađenost s ovim kriterijem provjeravat će se prema kriteriju prihvatljivosti 1 – dio usklađenosti s Višegodišnjim programom).

3. Operacija (projekt) predstavlja najbolji odnos između iznosa potpore, poduzetih aktivnosti i postizanja ciljeva;

- Obrazloženje vrijednosti za novac koju projekt nudi (sa stajališta ekonomske analize; prihvatljivost investicijskog troška u odnosu na doprinos projekta postizanju ciljeva pokazatelja) – za sve strateške infrastrukturne vodnokomunalne projekte izrađuje se studija izvedivosti s analizom troškova i koristi, utvrđujući, između ostalog, razložnost vrijednosti projekta.

4. Prijavitelj (potencijalni Korisnik, ako je primjenjivo i Partner) raspolaže potrebnim financijskim sredstvima i mehanizmima za pokrivanje dijela vlastitog sufinanciranja troškova projekta

- Informacije o obavezi prijavitelja da pokrije dio vlastitog sufinanciranja troškova projekta

5. *Financijska održivost operacije (projekta) – korisnik ima potrebna financijska sredstva i mehanizme za pokrivanje troškova održavanja za operacije koje uključuju ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje, kako bi se osigurala njihova financijska održivost*

- Financijska analiza provedena u sklopu infrastrukturnog projekta mora pokazati da je projekt financijski održiv sa stanovišta financijske analize (kumulativni neto novčani tok; pokazatelji financijske uspješnosti, financijska stopa povrata investicije (FRR/C) i financijska stopa povrata kapitala (FRR/K); uključenje amortizacije u cijene po preporučenim stopama amortizacije), primijenjeno načelo 'potpunog povrata troškova', cijena vodnih usluga u granicama prihvatljivosti. Financijska analiza je obavezan dio svake investicije koja se financira. Njezin sastavni dio je provedena potpuna analiza troškova i koristi koja pokriva cijeli ekonomski životni vijek investicije koja mora potvrditi da je projekt financijski održiv. [Analiza troškova i koristi izrađivat će u skladu s „Vodičem kroz analizu troškova i koristi investicijskih projekta“ Europske komisije.](#)

6. Prijavitelj (potencijalni Korisnik, ako je primjenjivo i Partner) je prihvatljiv (po obliku pravne ili fizičke osobe i po drugim zahtjevima predmetnog postupka dodjele)

- Za provedbu infrastrukturnih ulaganja u sustave javne vodoopskrbe i javne odvodnje prihvatljivi prijavitelji su isključivo javni isporučitelji vodnih usluga koji, sukladno Zakonu o vodnim uslugama (NN br. 66/2019) kojim se uređuje pružanje vodnih usluga u Republici Hrvatskoj, jedini mogu pružati vodne usluge. U drugim aspektima vodnog gospodarstva nadležno je ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo i Hrvatske vode.

7. Aktivnosti operacije (projekta) su u skladu s prihvatljivim aktivnostima predmetne dodjele;

- Aktivnosti predložene kroz pojedinačni projekt biti će provjerene u odnosu na prihvatljive aktivnosti utvrđene u točki 1 ovog dokumenta pod točkom a) Prihvatljive aktivnosti.

8. Operacija (projekt) ima potrebnu razinu spremnosti za provedbu definiranu predmetnom dodjelom

- Provjerava se tehnički napredak/zrelost infrastrukturnog projekta (studijska dokumentacija, projektna dokumentacija), administrativni napredak/zrelost (potrebna odobrenja kao što su procjena utjecaja zahvata na okoliš, ocjena prihvatljivosti zahvata

na ekološku mrežu, građevinske dozvole, lokacijske dozvole, riješeni imovinskopravni odnosu).

9. Operacija (projekt) u trenutku podnošenja projektnog prijedloga nije fizički niti financijski završena; *(ako je primjenjivo) ako je projekt započeo prije podnošenja zahtjeva za financiranje, poštovan je primjenjivi zakonski okvir.*

10. Operacija (projekt) ne uključuje aktivnosti koje su bile dio operacije koja je bila predmet premještanja u skladu s člankom 66. ili koja bi predstavljala premještanje proizvodne aktivnosti u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Uredbe 2021/1060.

11. Operacija (projekt) nije izravno zahvaćena obrazloženim mišljenjem Komisije u pogledu povrede u skladu s člankom 258. UFEU-a kojom se ugrožava zakonitost i pravilnost rashoda ili uspješnost operacija.

12. Operacija (projekt) poštuje načelo ne-kumulativnosti (odnosno ne predstavlja dvostruko financiranje). Istodobna prijava projekta za financiranje iz Mehanizma oporavka i otpornosti bit će predmet isključenja iz financiranja Kohezijskog fonda i obrnuto. Postavit će se to pitanje. Međutim, početno odbijanje iz Mehanizma oporavka i otpornosti ne sprječava ponovnu prijavu za Kohezijski fond u kasnijoj zrelijoj fazi. Provjerit će se razlozi odbijanja. Ista unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo obavlja ulogu nadležnog tijela unutar Mehanizma oporavka i otpornosti kao i ulogu posredničkog tijela u okviru Programa konkurentnosti i kohezije 2021.-2027. za investicije u sektoru voda, stoga će se ova provjera obavljati interno.

13. Operacija (projekt) je u skladu sa zakonodavnim zahtjevima u pogledu osiguravanja pristupačnosti osobama s invaliditetom, osiguravanja rodne ravnopravnosti i uzimanja u obzir Povelje Europske unije o temeljnim pravima

- provedena procjena učinka na načelo ravnopravnosti spolova
- provedena procjena učinaka na načelo nediskriminacije
- usklađenost s Pravilnikom o osiguravanju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN br. 78/13), odnosno Tehničkom propisu o osiguravanju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN br. 12/23)

14. *(ako je primjenjivo)* Operacija (projekt) uzima u obzir načelo održivog razvoja te politike Unije o okolišu u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a, uključujući da je operacija (projekt) ulaganja u infrastrukturu čiji je očekivani životni vijek najmanje pet godina otporan na klimatske promjene;

- analiza utjecaja i rizika od klimatskih promjena na projekt te procjena rizika od klimatskih promjena i prirodnih katastrofa u odnosu na odabrano rješenje. Provjerit će se jamči li provedena analiza da ulaganje nema negativan utjecaj na klimu i je li samo po sebi klimatski otporno.

15. *(ako je primjenjivo)* Operacija (projekt) obuhvaćena područjem primjene Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća je predmet procjene utjecaja na okoliš ili postupku provjere te da je propisno uzeta u obzir procjena alternativnih rješenja na temelju zahtjeva te direktive

- mišljenje/rješenje nadležnog tijela o neprihvatljivosti ili prihvatljivosti zahvata/ekološke mreže
- provedena analiza načela „ne nanosi bitnu štetu” i primjena odgovarajućih uvjeta ili mjera

16. Planirani troškovi/izdaci projekta su u skladu s primjenjivim Pravilima o prihvatljivosti troškova/izdataka i dodatnim uvjetima za prihvatljivost troškova/izdataka primjenjivima na predmetnu dodjelu.

- provjerit će se usklađenost procijenjenih troškova s popisom prihvatljivih troškova navedenim u dokumentaciji poziva za dodjelu bespovratnih sredstava;

U postupku dodjele, točnije tijekom pripreme dokumentacije Poziva na dostavu projektnih prijedloga (PDP), mogu se dodati drugi specifični KP ako se smatraju potrebnima za uspješnu provedbu PDP-a.

<odabrati: Posredničko tijelo razine 1/Nadležno tijelo>

(Funkcija)

(Ime i prezime)

(Potpis)